

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 79.134/16

van 28 april 2026

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 15 december 2000 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan personen met een handicap, het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 over de besteding van het budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over organisatiegebonden kosten voor vergunde zorgaanbieders en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2017 over persoonsvolgende middelen voor minderjarige personen met een handicap met dringende noden’

Op 30 maart 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 15 december 2000 houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan personen met een handicap, het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 over de besteding van het budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over organisatiegebonden kosten voor vergunde zorgaanbieders en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2017 over persoonsvolgende middelen voor minderjarige personen met een handicap met dringende noden’.

Het ontwerp is door de zestiende kamer onderzocht op 23 april 2026. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, voorzitter, Wouter PAS, kamervoorzitter, Toon MOONEN, staatsraad, Johan PUT, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Benjamin MEEUSEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 28 april 2026.

*

STREKKING EN RECHTSGROND

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2000 ‘houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijke-assistentiebudget aan personen met een handicap’, het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 ‘over de besteding van het budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over organisatiegebonden kosten voor vergunde zorgaanbieders’ en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2017 ‘over persoonsvolgende middelen voor minderjarige personen met een handicap met dringende noden’.

Het ontwerp beoogt ten eerste te verduidelijken dat bepaalde overeenkomsten in het kader van de besteding van een persoonsvolgend budget of het persoonlijk assistentiebudget schriftelijk moeten worden gesloten en te bepalen welke gegevens de betrokken overeenkomsten moeten bevatten. Voorts worden bepaalde bestedings- en verantwoordingsregels van de voornoemde zorgbudgetten gewijzigd. Zo wordt bijvoorbeeld gestipuleerd dat voortaan 100% van het budget voor de ondersteuning door een persoonlijke assistent ook effectief als personeelskosten moet worden aangewend (voorheen 95%).

2.1. Onder voorbehoud van wat hierna wordt opgemerkt, ontleent het ontworpen besluit rechtsgrond aan de in de aanhef vermelde bepalingen, zijnde artikel 8, eerste lid, 3°, artikel 19, artikel 19/3, tweede lid, en artikel 19/4 van het decreet van 7 mei 2004 ‘tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap’ en de artikelen 11 en 20 van het decreet van 25 april 2014 ‘houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap’.

2.2. De artikelen 4 en 11 van het ontwerp bevatten een regeling die leidt tot de verwerking van persoonsgegevens. Alle overeenkomsten die de budgethouder sluit met de persoonlijk assistent moeten naast de identificatiegegevens van de budgethouders (namelijk de beheerder van het zorgbudget), ook de naam en voornaam van de persoon met een handicap en de betalingsmodaliteiten bevatten.

Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke inmenging in het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd.

De in de aanhef vermelde bepalingen bevatten geen rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens. De gemachtigde verschaft hieromtrent de volgende toelichting:

“De decretale bepalingen die de rechtsgrond vormen voor deze verwerking van persoonsgegevens zijn artikel 11/1 en artikel 11/2 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

Het VAPH verwerkt de betrokken persoonsgegevens op basis van artikel 11/1, §4, eerste tot en met derde lid van het decreet van 7 mei 2004. Artikel 11/1, §4, tweede lid, 1° en 2° van het decreet van 7 mei 2004 bepaalt dat de verwerking betrekking heeft op de

persoon met een handicap en, in voorkomend geval, zijn wettelijke vertegenwoordiger. Artikel 11/1, §4, derde lid van het decreet van 7 mei 2004 bepaalt op welke categorieën van persoonsgegevens de verwerking betrekking heeft, inzonderheid identificatiegegevens en financiële gegevens.

Artikel 11/1, §4, vierde lid van het decreet van 7 mei 2004 bepaalt dat de bijstandsorganisaties deze gegevens eveneens verwerken met het oog op de uitvoering van hun opdracht, bijstand bij de organisatie van de zorg en ondersteuning en de verantwoording van de gemaakte kosten in het kader van de tenlasteneming door het VAPH van de kosten voor ondersteuning, gedragen door de persoon met een handicap.

De maximale bewaartermijn voor de verwerkte persoonsgegevens is vastgelegd in artikel 11/1, §8, eerste en tweede lid van het decreet van 7 mei 2004. De persoonsgegevens van de persoon met een handicap worden bewaard voor een periode van maximaal 30 jaar vanaf het overlijden. De verwerkte persoonsgegevens van de wettelijke vertegenwoordiger worden bewaard voor een periode van maximaal vijf jaar na het beëindigen van de rechterlijke beschermingsmaatregel.”

De rechtsgrond voor de artikelen 4 en 11 van het ontwerp kan aldus worden gevonden in artikel 11/1, § 4, zesde lid, van het decreet van 7 mei 2004. Voornoemde bepaling machtigt de Vlaamse Regering om de persoonsgegevens te specificeren die het agentschap verwerkt met het oog op de tenlasteneming van de kosten van ondersteuning, gedragen door de persoon met een handicap of met een vermoeden van een handicap, met inbegrip van een budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning en het persoonlijk assistentiebudget.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

3. In de rubriek ‘rechtsgronden’ van de aanhef dient bijkomend te worden verwezen naar artikel 11/1, § 4, zesde lid, van het decreet van 7 mei 2004.

Artikel 10

4.1. Artikel 10 van het ontwerp strekt tot wijziging van artikel 16, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016. Het huidige artikel 16, derde lid, van dat besluit bepaalt dat de budgethouder een voorschot ontvangt indien het gevraagde cashbudget minder bedraagt dan of gelijk is aan het resterende persoonsvolgende budget. Het toegekende voorschot bedraagt momenteel altijd drie twaalfden van het te besteden cashbudget, maar zal op basis van de ontworpen wijziging neerkomen op maximaal drie twaalfden van dat budget.

De gemachtigde heeft de ontworpen bepaling als volgt toegelicht:

“Door het woord *maximaal* toe te voegen, zal het mogelijk worden om een lager terugvorderbaar voorschot toe te kennen.

Het VAPH kan door deze wijziging beslissen dat de betaling van een lager voorschot nodig is in situaties waarin een risico op oneigenlijk gebruik ervan bestaat. Dit is bijvoorbeeld zo wanneer er bij de betrokkene reeds eerder oneigenlijk gebruik vastgesteld

werd of wanneer er voordien reeds financiële problemen waren. De betaling van een lager voorschot beperkt het financieel risico bij oneigenlijk gebruik, vooral wanneer later zou blijken dat de middelen niet meer teruggevorderd kunnen worden.”

4.2. Door de ontworpen bepaling wordt het agentschap gemachtigd om in een individueel geval de omvang van het terugvorderbare voorschot te bepalen. Aangezien er hier sprake is van een delegatie van individuele beslissingsbevoegdheid aan ambtenaren, moeten de grenzen van deze bevoegdheidsopdracht duidelijk worden aangegeven, bij voorkeur door te bepalen in welke omstandigheden van de opgedragen bevoegdheden gebruik mag worden gemaakt of door de nodige criteria vast te leggen waardoor de ambtenaar zich bij het uitoefenen van de gedelegeerde bevoegdheid zal moeten laten leiden, en door de doeleinden te bepalen waarvoor die bevoegdheid mag worden gebruikt.

De door de gemachtigde vermelde criteria voor de beslissing van het agentschap dienen dus in het aan te passen artikel 16, derde lid, van het besluit van 24 juni 2016 te worden opgenomen.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Pierre LEFRANC